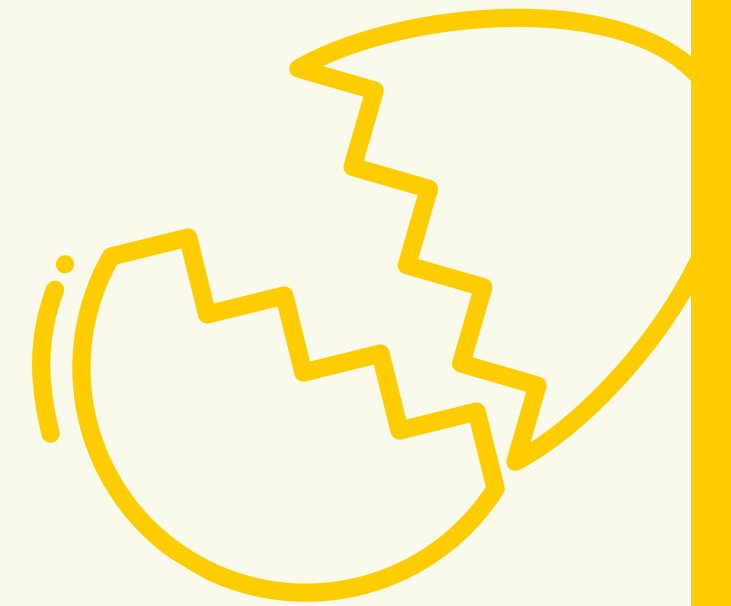

Maradék nélkül
maradeknelkul.hu

Gondolkodjunk maradék nélkül!

Élelmiszerhulladékok

Minden olyan **élelmiszer** vagy **élelmiszer-alapanyag**, amit valamilyen okból **nem emberek** fogyasztanak el.

Élelmiszerhulladékok típusai

Nem elkerülhető

Egyes növényi vagy állati részek emberi **fogyasztásra alkalmatlanok.**

Elkerülhető

Megakadályozható!

A vásárlás megtervezésén, a helyes tárolási módon és a lejáratí idő észben tartásán múlik.

Lehetségesen elkerülhető

Emberi **fogyasztásra alkalmasak**, de felhasználásuk egyéni ízléstől vagy egészségi állapottól függ.

Élelmiszerhulladékok típusai

Ez az, amit
pazarlásnak
nevezünk!

Elkerülhető

Megakadályozható!
A vásárlás
megtervezésén, a
helyes tárolási módon
és a lejáratási idő
észben tartásán
múlik.

205 ezer tonna élelmiszert pazarolunk
évente a magyar **háztartásokban!**

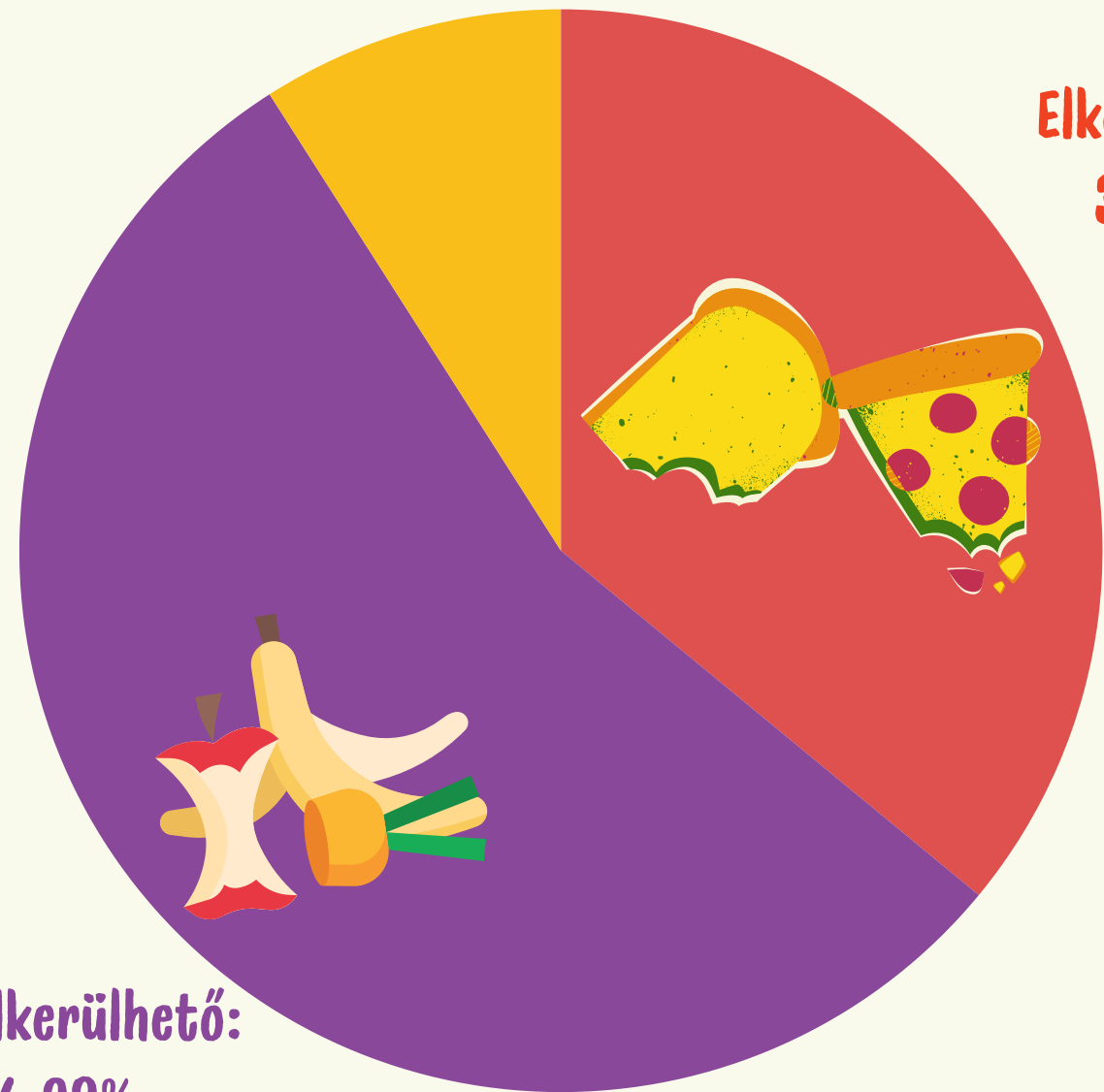

Egy átlagos magyar állampolgár **60 kg** élelmiszert dob a szemetesbe évente a háztartásában, amelyből **21,5 kg tisztán pazarlás.**

Lehetségesen elkerülhető:

9,04%

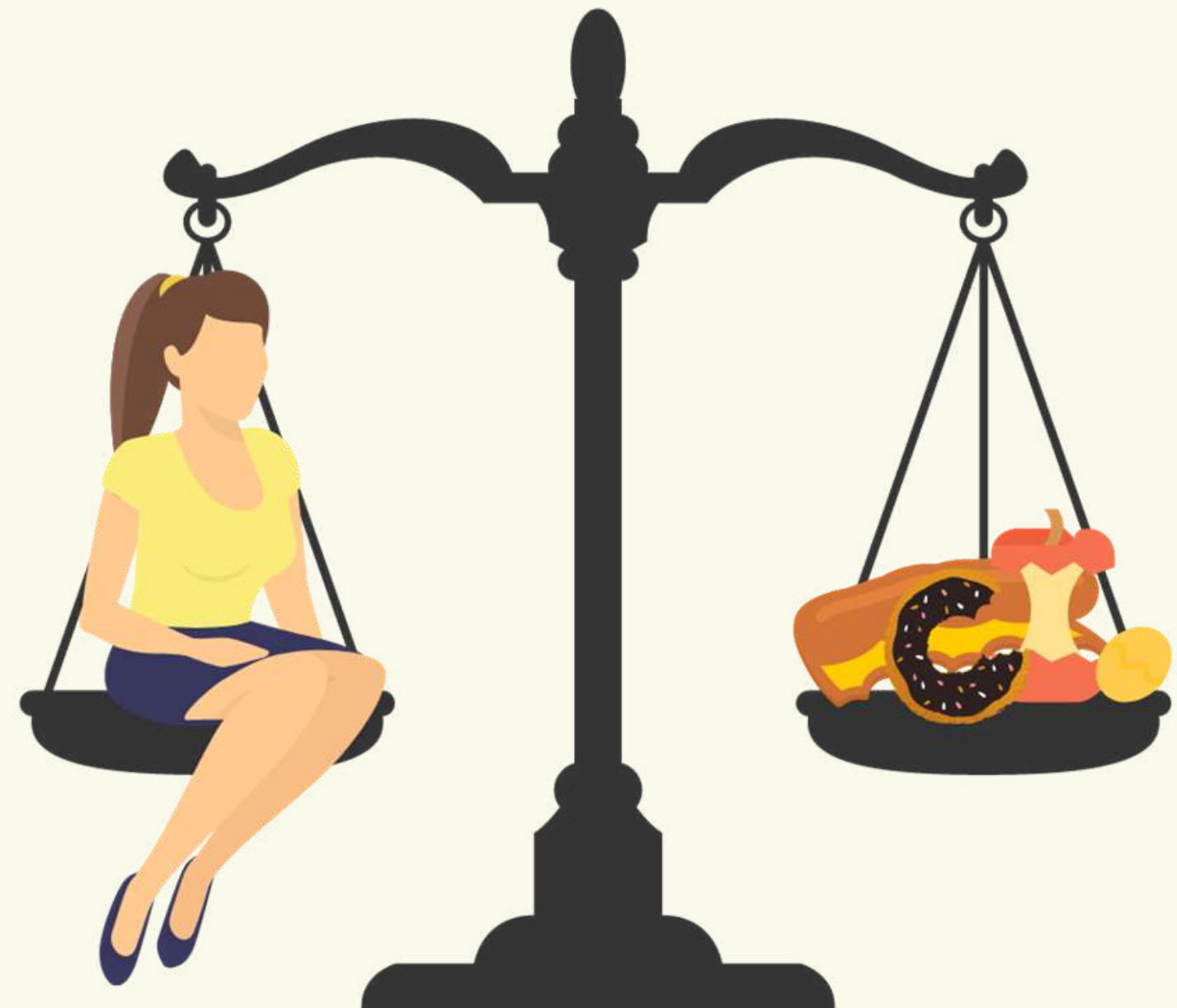

Elkerülhető:

35,97%

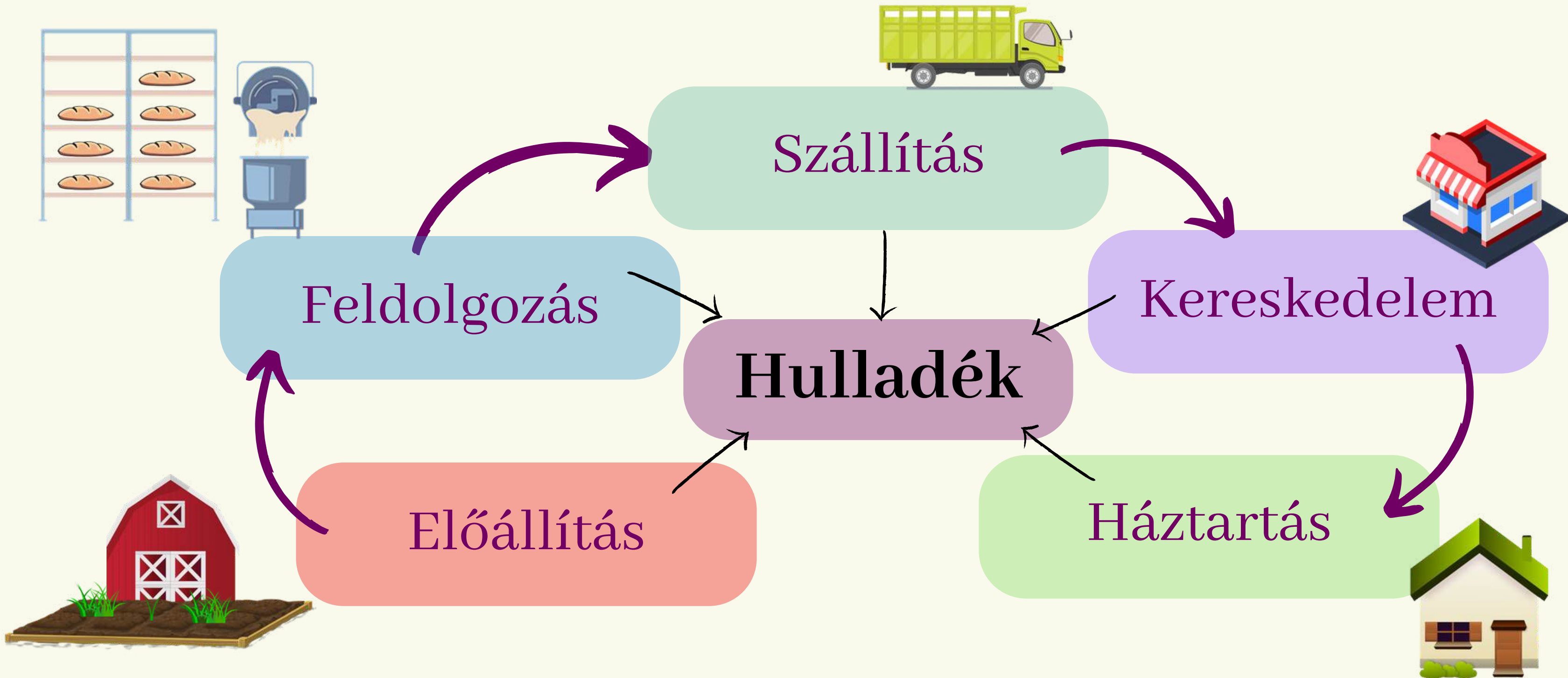
Nem elkerülhető:

54,98%

Az élelmiszerek útja

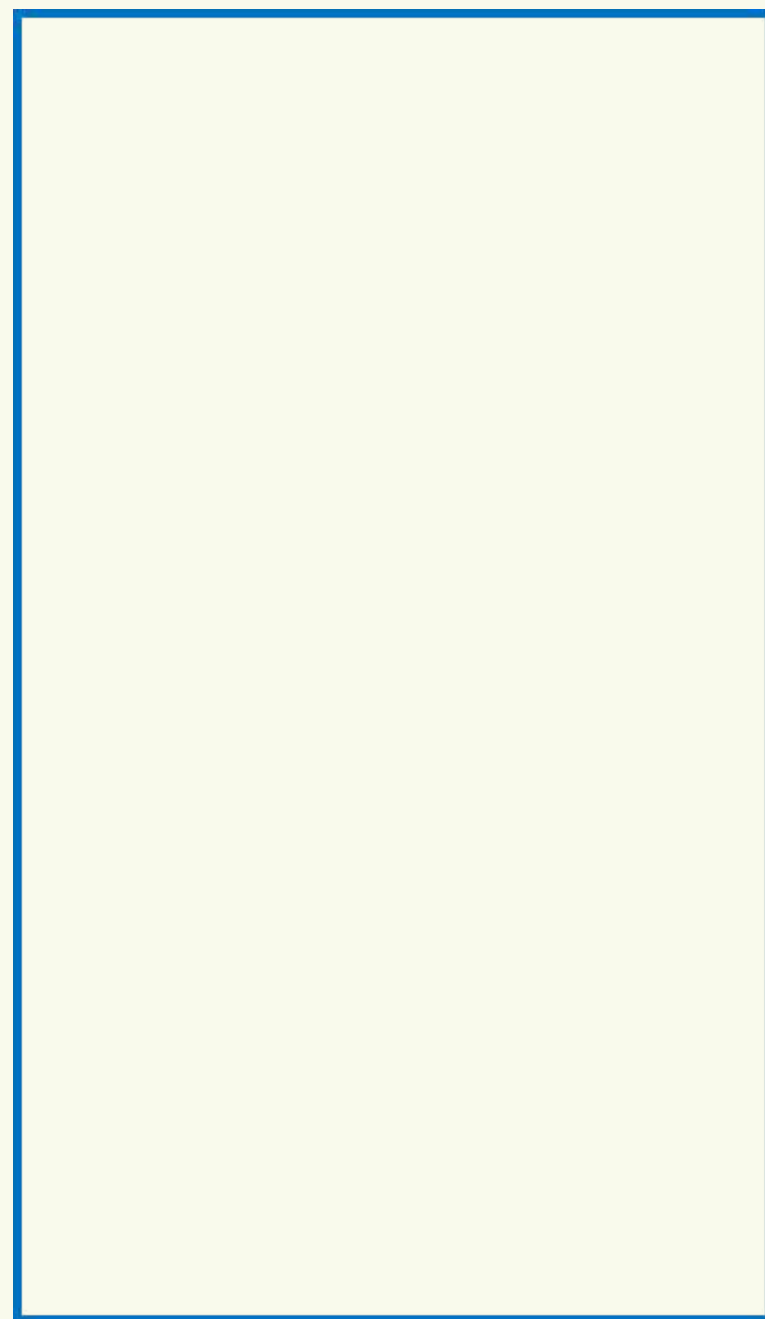
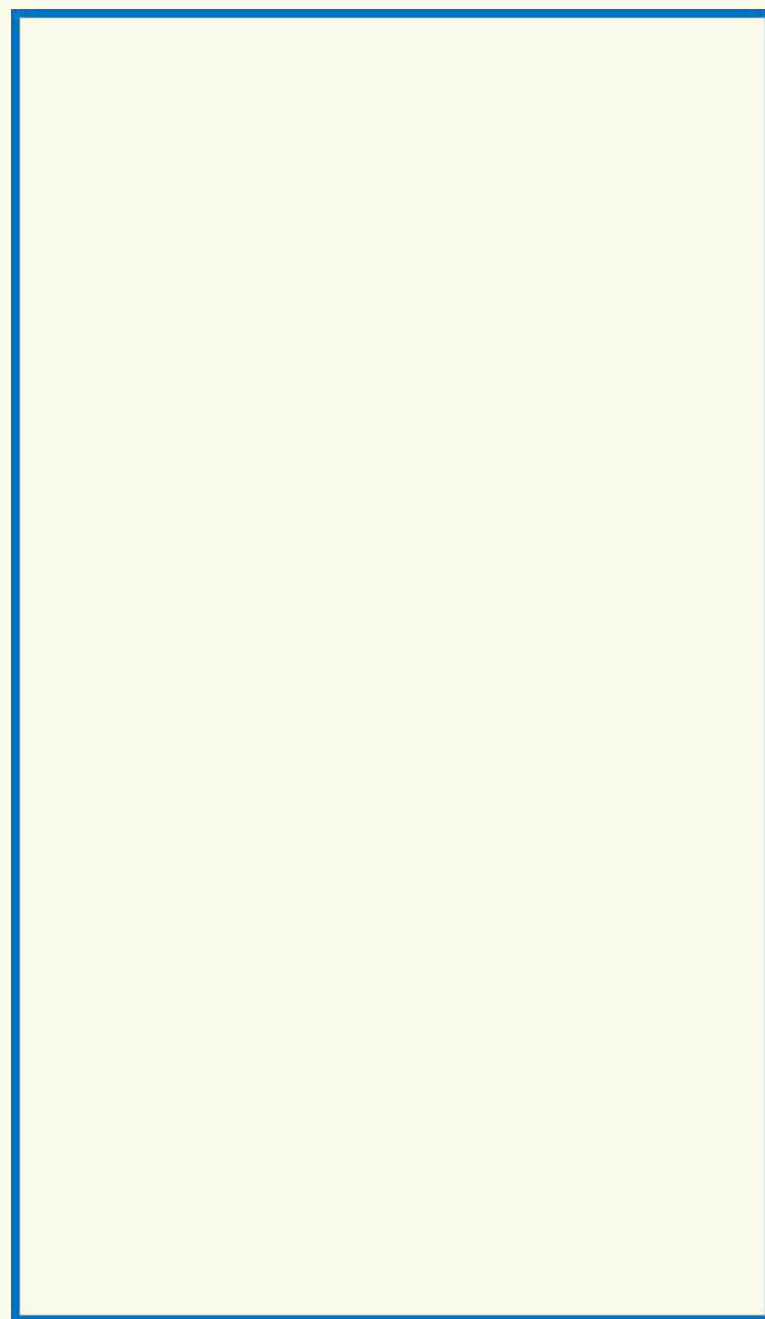
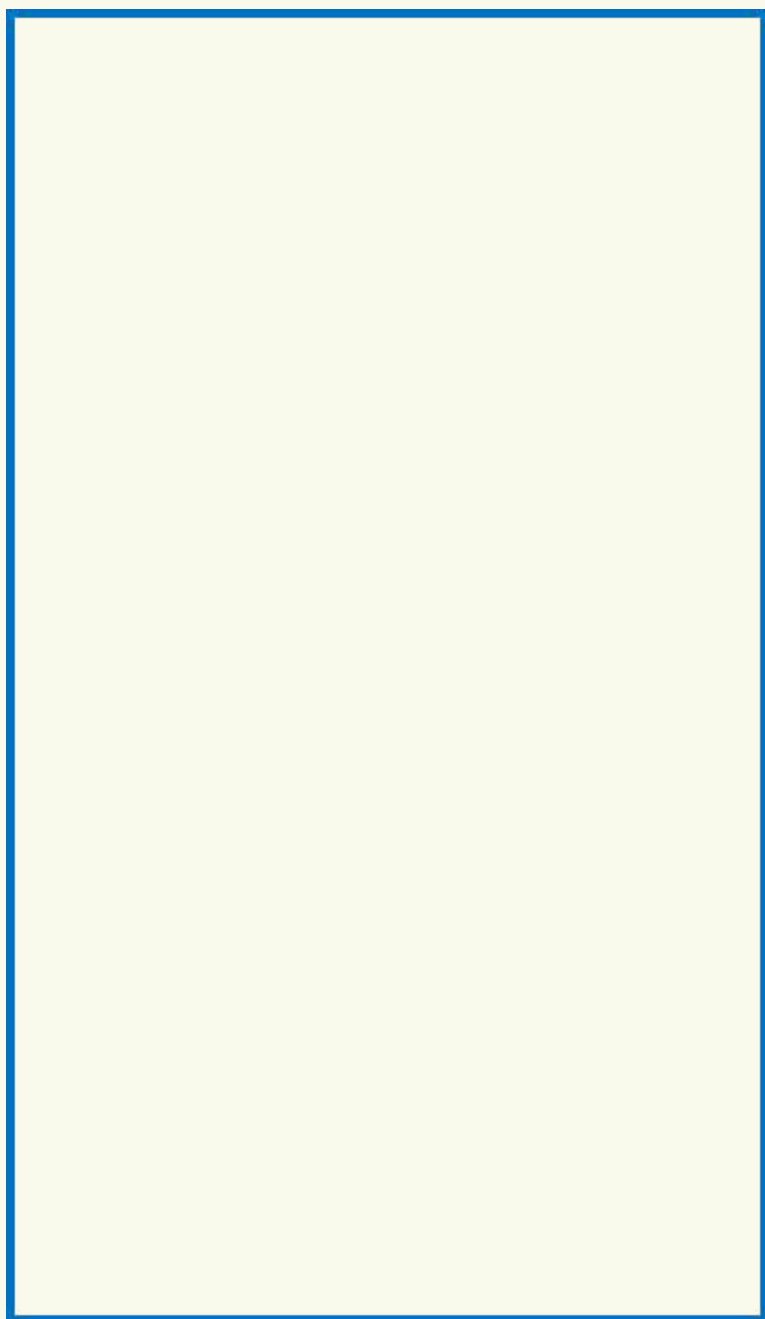

“Termőföldről az asztalig”

***Miért keletkezik
élelmiszerhulladék?***

- Fertőzések
- Szélsőséges időjárás
- Túltermelés
- Szabálytalan alakú gyümölcsök, zöldségek

- Fertőzések
- Szélsőséges időjárás
- Túltermelés
- Szabálytalan alakú gyümölcsök, zöldségek

- Túltermelés
- Válogatás
- Berendezés hibája
- Csomagolóanyag hiba
- Csomagolási címke hiba
- Csövekben, tartályokban maradó élelmiszer

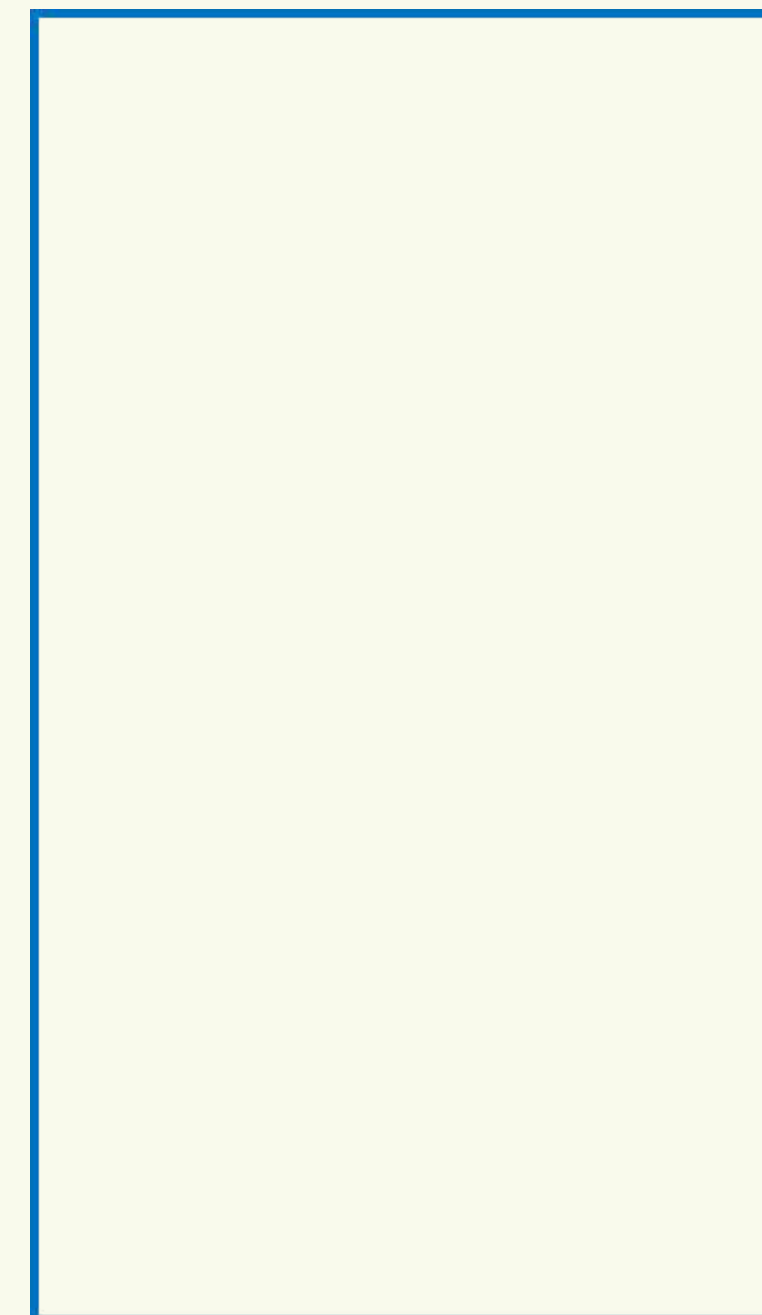
- Fertőzések
- Szélsőséges időjárás
- Túltermelés
- Szabálytalan alakú gyümölcsök, zöldségek

- Túltermelés
- Válogatás
- Berendezés hibája
- Csomagolóanyag hiba
- Csomagolási címke hiba
- Csövekben, tartályokban maradó élelmiszer

- Túlkészletezés
- Helytelen tárolás
- Sérült csomagolás

- Fertőzések
- Szélsőséges időjárás
- Túltermelés
- Szabálytalan alakú gyümölcsök, zöldségek

- Túltermelés
- Válogatás
- Berendezés hibája
- Csomagolóanyag hiba
- Csomagolási címke hiba
- Csövekben, tartályokban maradó élelmiszer

- Túlkészletezés
- Helytelen tárolás
- Sérült csomagolás

- Túlzott élelmiszer-vásárlás
- Figyelmetlenség
- Nem megfelelő tárolás
- Indokolatlan mennyiségű étel készítése

Mit tehetünk?

Legfontosabb a
MEGELŐZÉS!

1 | MEGELŐZÉS

2 | RÁSZORULÓK
ÉLELMEZÉSE

3 | TÁRSÁLLATOK
ÉLELMEZÉSE

4 | IPARI
FELHASZNÁLÁS,
KOMPOSZTÁLÁS

5 | HULLADÉK-
LERAKÁS

A hulladékhierarchia sorba állítja a hulladékok kezelésének lehetséges módjait, a környezeti hasznosság szempontjából.

A legelső lépcsők, a megelőzés a legkedvezőbb, és minden következő lépcsők egy kicsit rosszabb megoldást testesít meg, mint az előző.

Top 3 pazarolt élelmiszer-kategória Magyarországon

Zöldségek és gyümölcsök
4,5 kg/fő/év

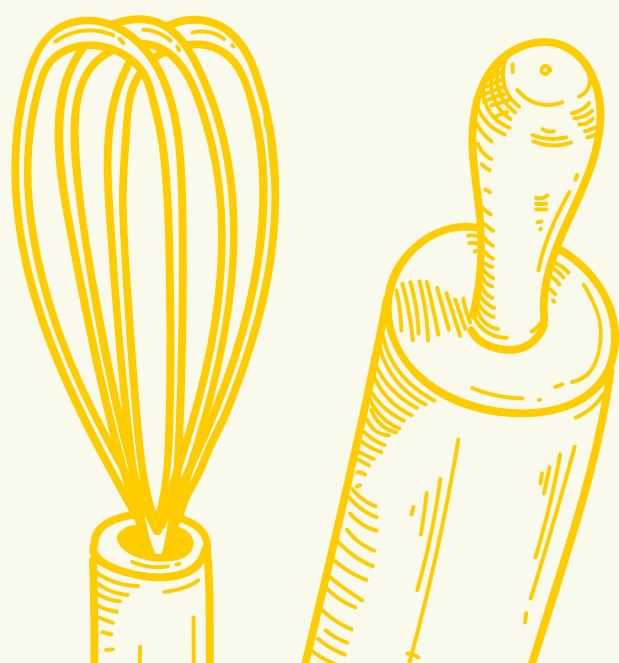
Készételek
8,7 kg/fő/év

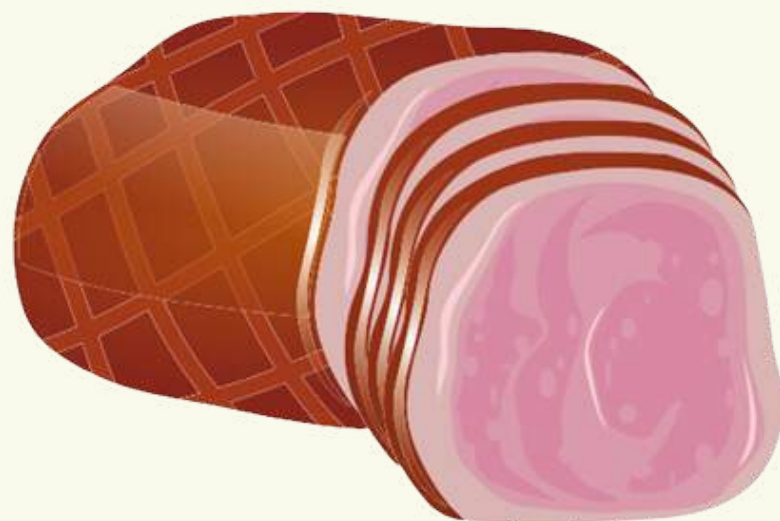
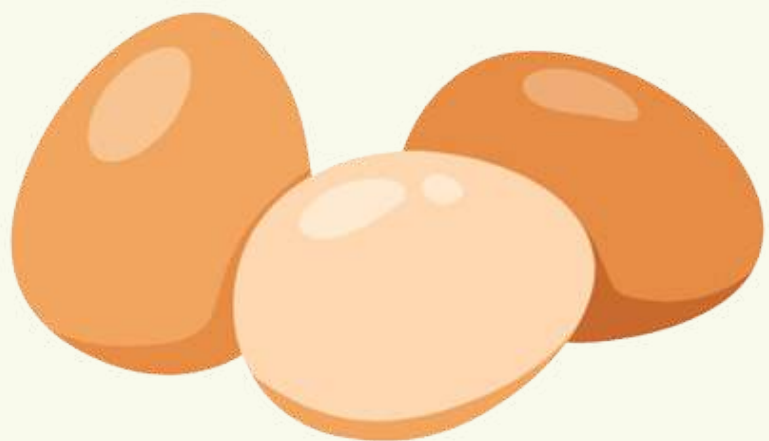

Pékárúk
2,8 kg/fő/év

Felkészülni...

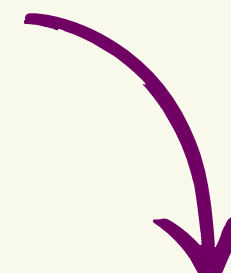

Mit jegyeztetek meg belőle?

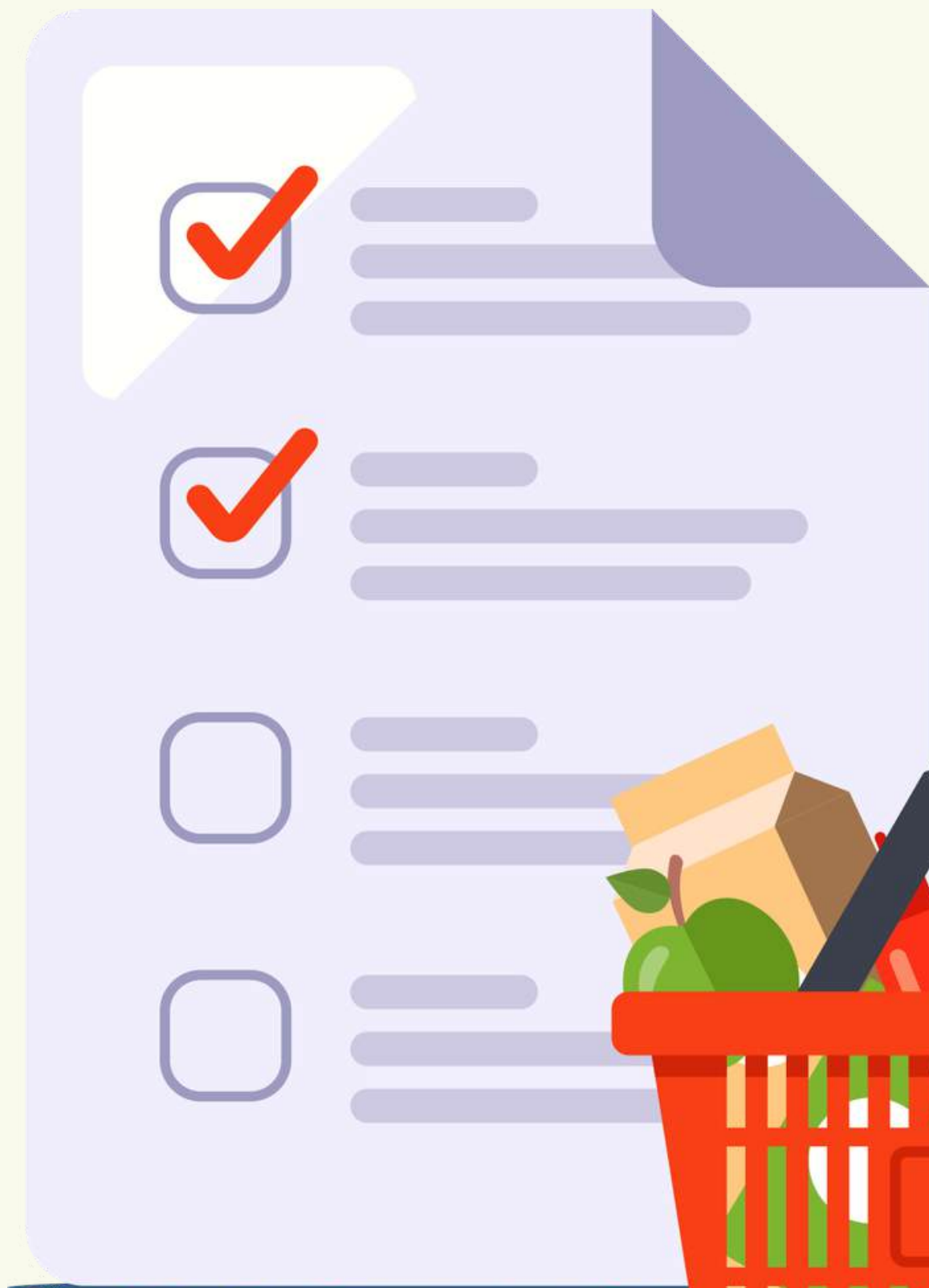

Tanulság!

**Készítsünk
bevásárlólistát!**

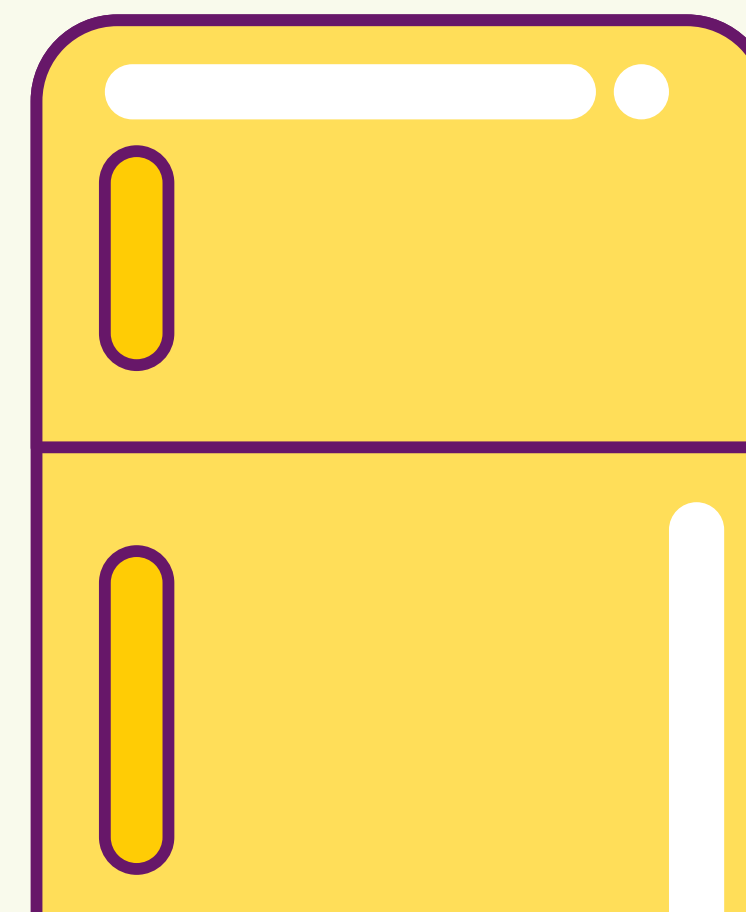
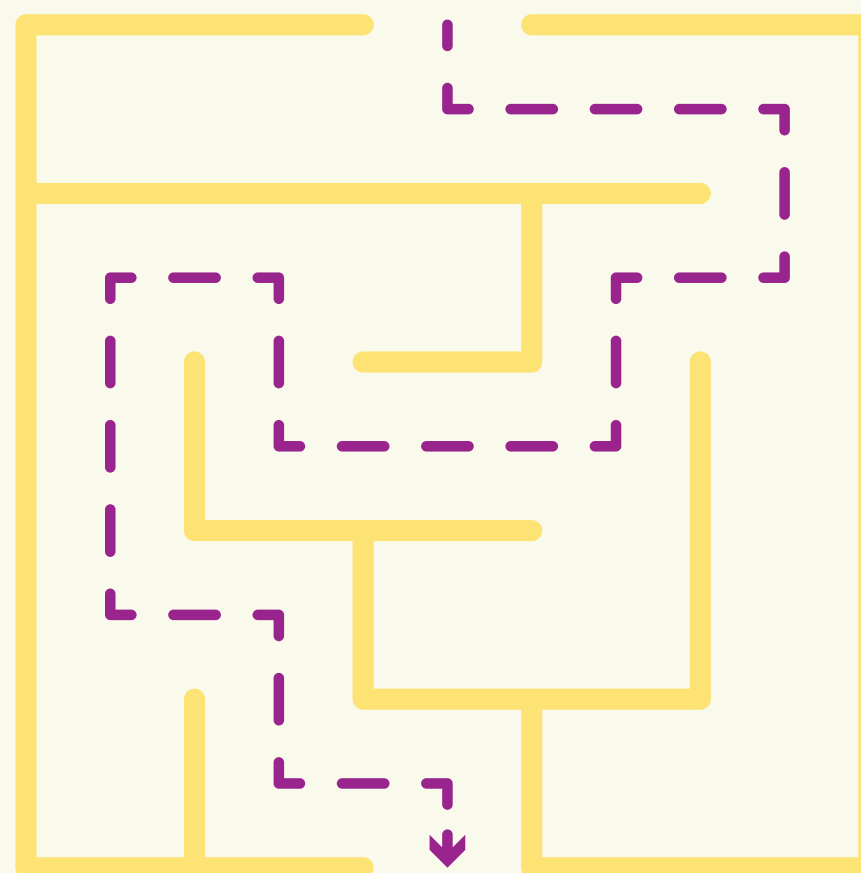
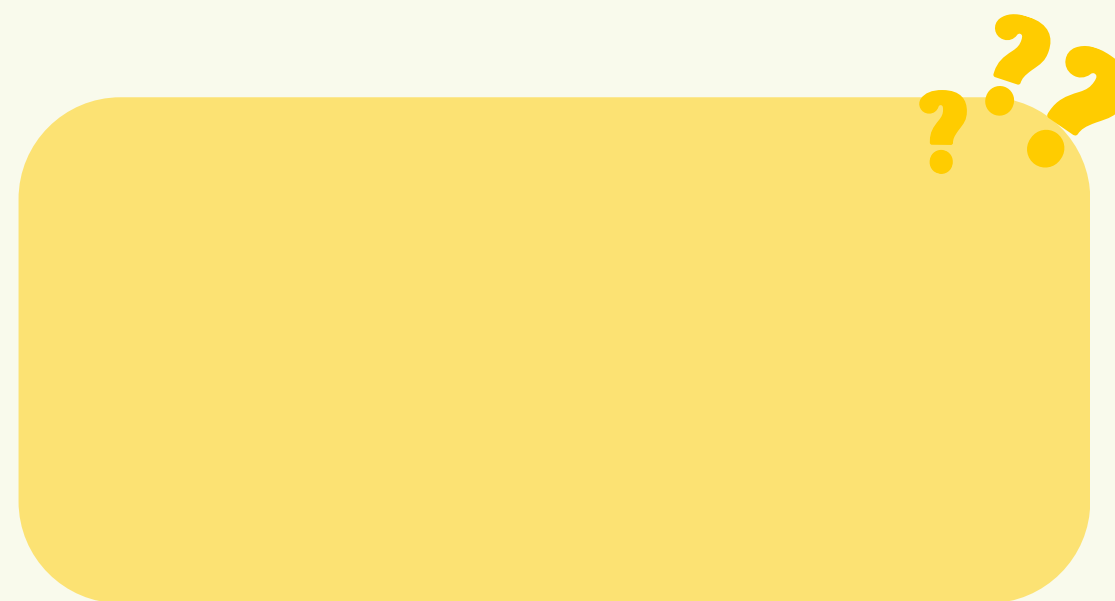

A tudatos háztartás

Szoktatók bevásárló-
listát készíteni
vásárlás előtt?

Bevásárlólista

-
-
-
-

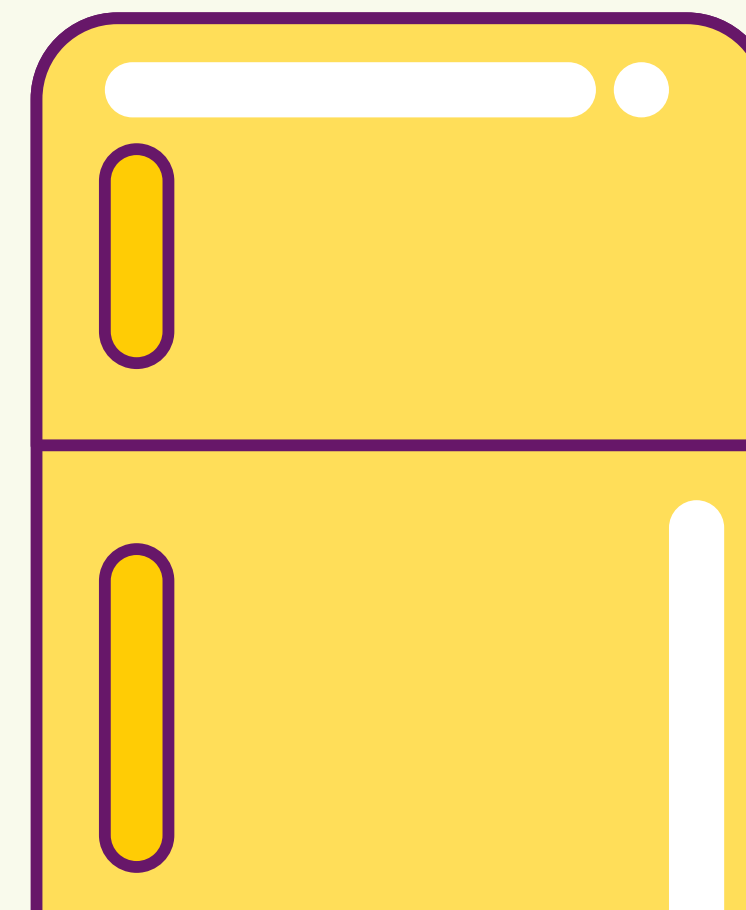
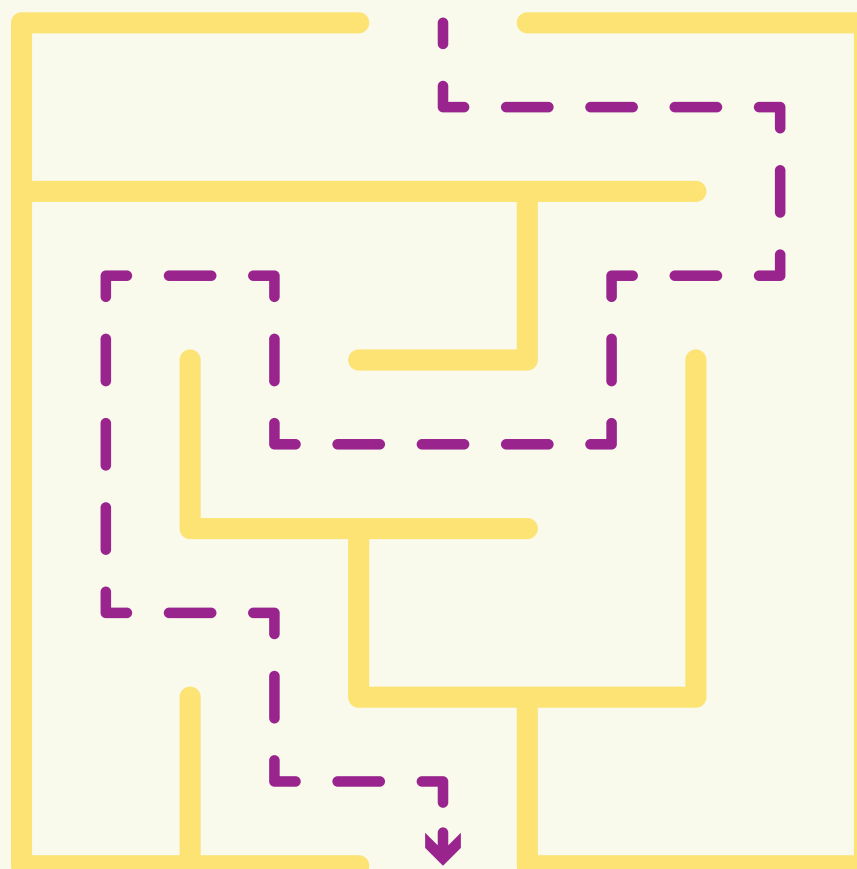
A tudatos háztartás

Szoktatók bevásárló-
listát készíteni
vásárlás előtt?

Bevásárlólista

-
-
-
-

Mire figyelünk a
boltban?

Mire figyeljünk a boltban?

Ne menjünk éhesen vásárolni!

Fontos az útvonal a boltban!

Utunk egyből haza vezessen!

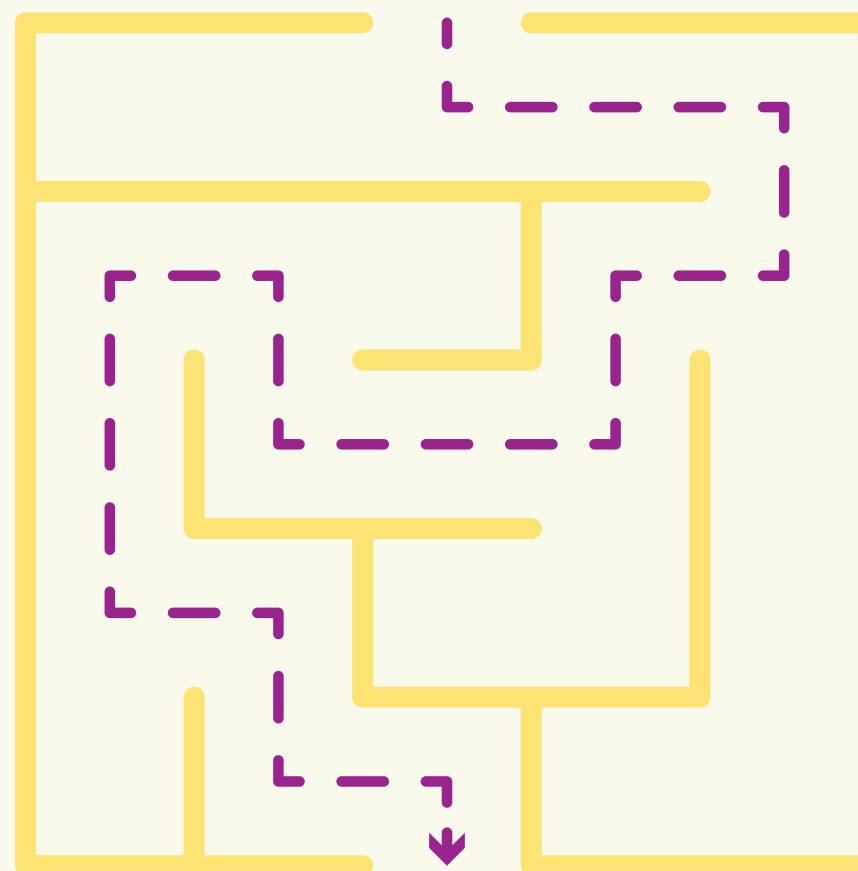
A tudatos háztartás

Szoktatok bevásárló-
listát készíteni
vásárlás előtt?

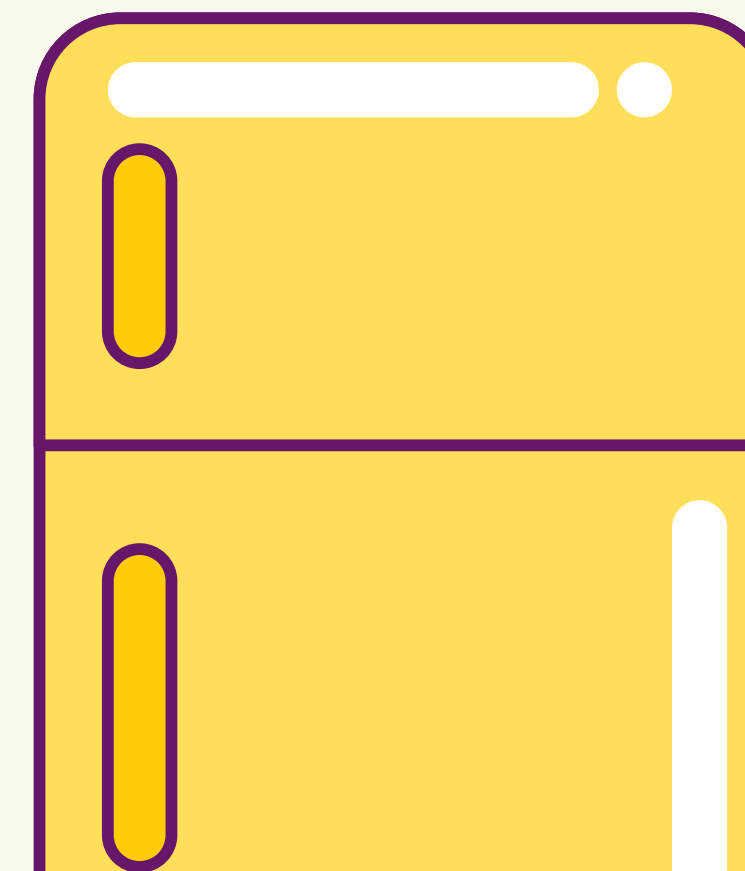
Bevásárlólista

Mire figyeljünk a
boltban?

Hány foknak kell lenni a
hűtőben és a
fagyasztóban?

Hűtőszekrény

5 °C < romlás

0 °C - 5 °C optimális hűtés

< 0 °C fagyás

-18 °C optimális fagyasztás

Mi a hűtőszekrény
megfelelő
hőmérséklettartománya?

Hogyan tároljuk helyesen a
különböző élelmiszereket a
hűtőben?

FELSŐ POLC
Maradékok,
készételek

KÖZÉPSŐ POLC
Sajtok,
felvágottak

FIÓKOK
Zöldségek,
gyümölcsök

ALSÓ POLC
Nyers hús, hal és
tojások
(fedett dobozban,
becsomagolva)

AJTÓ
Tej, salátaöntet,
gyümölcslevek és
szószok

Tudatosan otthon is

*Csak annyit szedj,
amennyit megeszel!*

*Segítsünk mi is az
ételkészítésnél!*

*Figyeljetek a lejárat
dátumra!*

A lejárat dátumok között **VAN** különbség!

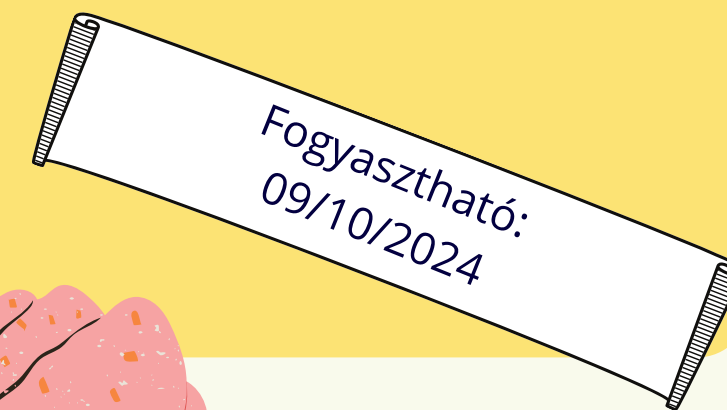
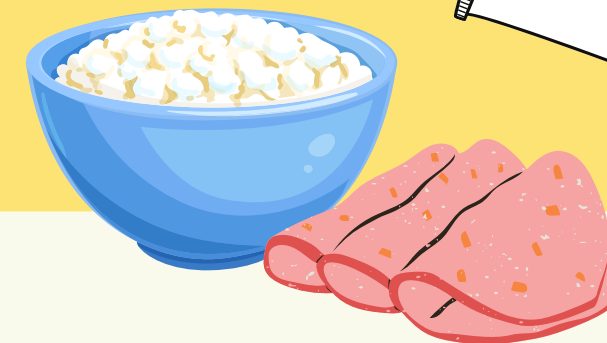
Minőségmegőrzési idő

vs.

Fogyaszthatósági idő

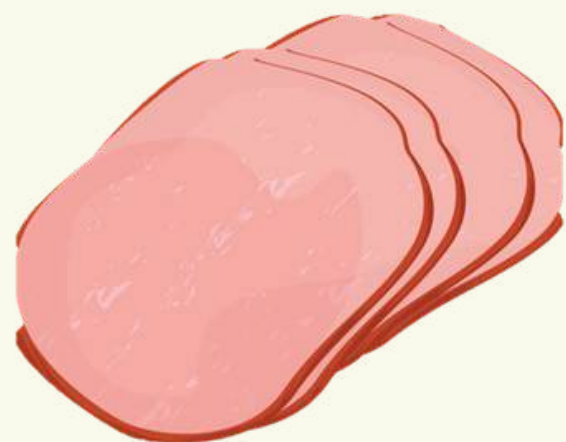
Azt a dátumot jelöli, amelynek lejárata után az élelmiszer ugyan már **veszít minőségéből**, de elfogyasztása élelmiszerbiztonsági kockázattal általában **nem jár**, nem szükséges kidobni.

Azt a dátumot jelöli, amelynek lejárata után az élelmiszer elfogyasztása már **nem biztonságos**.

Melyik élelmiszert ehetjük meg a lejáratot követően is?

Mit tehetünk még?

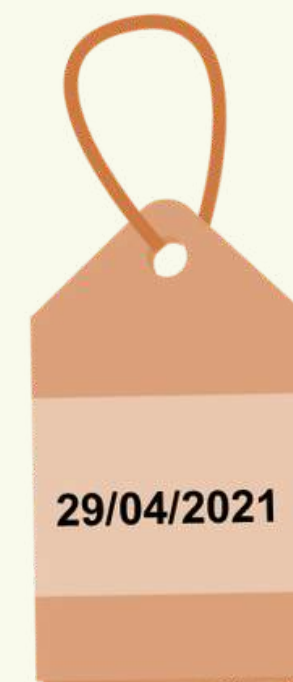
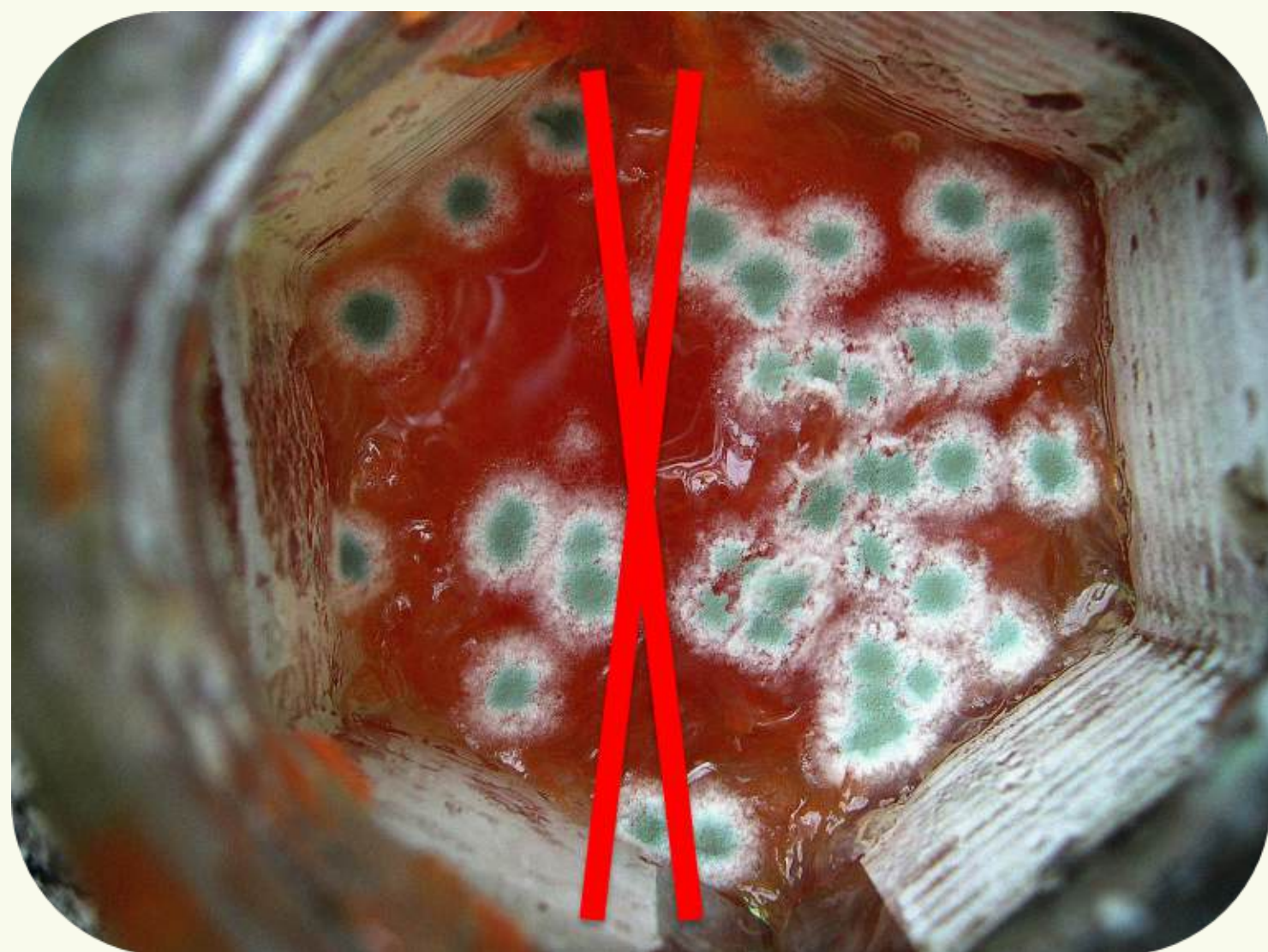

Adományozás

Csak olyan élelmiszert adományozunk,
amit mi is szívesen elfogyasztanánk!

Legális kereskedelemből.
Biztonságos termesztésből.

Társállat etetés

Penészes
élelmiszerek

Csokoládé

Tej

Fűszeres, zsíros
ételek

Komposztáljunk!

Természetes biológiai folyamatok

során HUMUSZ jön létre,
amely a **növények** számára
szükséges tápanyagokat
tartalmaz.

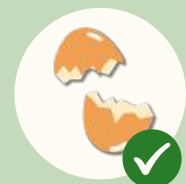

KOMPOSZTÁLHATÓ?

Zöldség- és gyümölchulladék, hullott gyümölcs

Mossuk meg alaposan a déli gyümölcsök
héját mielőtt a komposztba dobnánk.

Tojáshéj

Aprítsuk komposztálás előtt.

Kávézacc- és teafű

A teafüvet a filterből szedjük ki, mert a filter
műanyagot tartalmazhat.

Hervadt virág, szobanövények elszáradt levelei, virágföld

Fahamu (csak tiszta fa vagy faszén hamuja)

Nyesedékek, felaprított gallyak, falevél, levágott fű

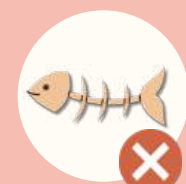

Szalma, faforgács, fűrészpor

Ételmaradékok, pékáruk

Vonzák a rágcsálókat, rovarokat.

Csont, halszájka

Nehezen bomlanak le.

Penészes élelmiszerek

Megfertőzhetik a talajt.

Olaj- és zsírmaradékok

Elzárják a talajtól az oxigént és a vizet, gátolják a
bomlást.

Nem lebomló anyagok: műanyag, fém, üveg, cserép

Beteg növényi részek

Megfertőzhetik a talajt.

Színes papír

A festékanyagok miatt nem ajánlott.

A komposzt élőlényei

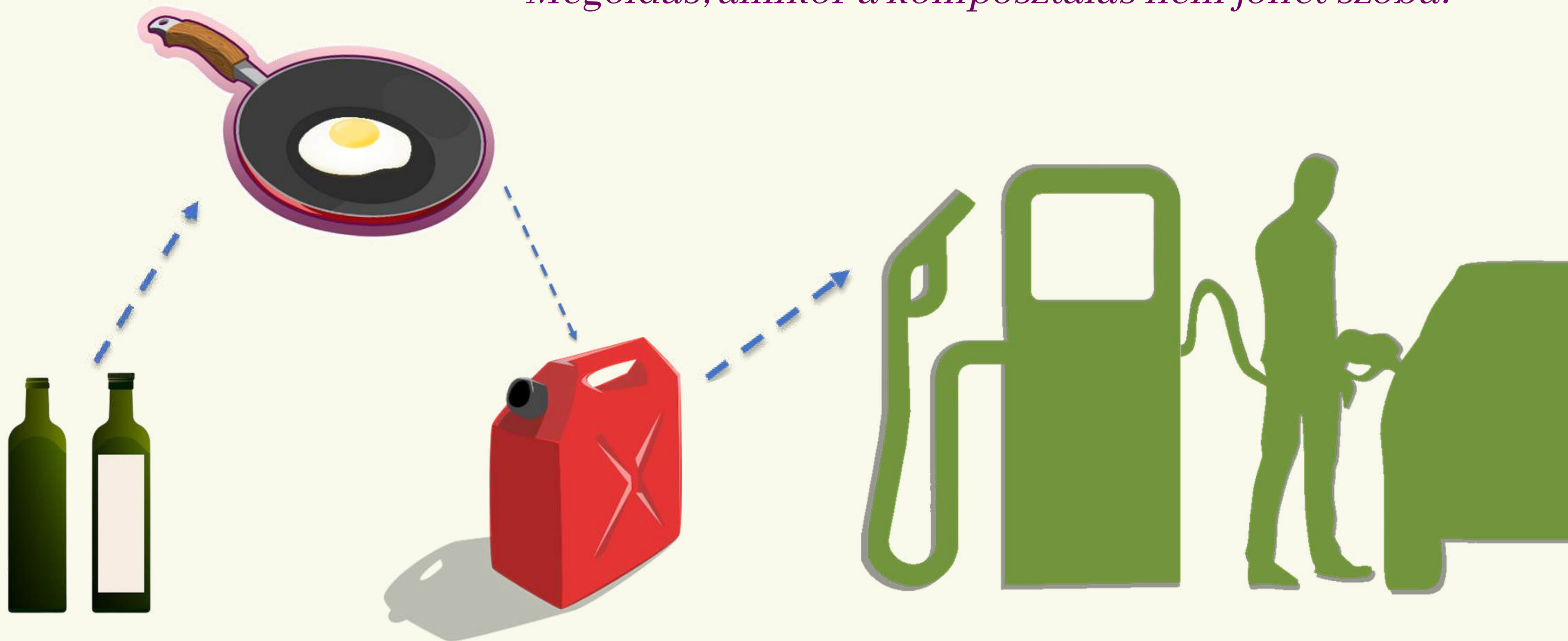
A szabad szemmel nem látható baktériumok, gombák, sugárgombák mellett megtalálhatók benne giliszták, atkák, ászkák, ugróvillások, bogarak, lárvák, hangyák, pókok, legyek, muslicák, százlábúak, fonalféreg.

Bioüzemanyag-gyártás

Megoldás, amikor a komposztálás nem jöhet szóba.

Mi a teendő a használt sütőolajjal?

Adjuk le gyűjtőpontokon! - Biofilter gyűjtőpont kereső

A tárolót sokszor nem kapjuk vissza, amiben leadjuk. Jó megoldás, ha az előző olajos üvegbe vagy egy PET palackba gyűjtjük.

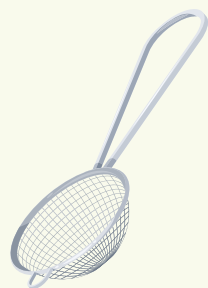
Ne dobjuk a kukába!
Kommunális hulladékként
nehezen lebomló anyaggá válik!

Mielőtt a gyűjtőedénybe öntjük az olajat, várjuk meg, míg kihűl!

Ne öntsük a talajra!
Az olaj gátolja a talaj légzését és a víz mélyebb rétegekbe jutását.

Szennyeződéstől mentes olajat adjunk csak le!

Ne öntsük a lefolyóba, WC-be!
1 csepp olaj akár 1000 l élővizet is képes megszennyezni!

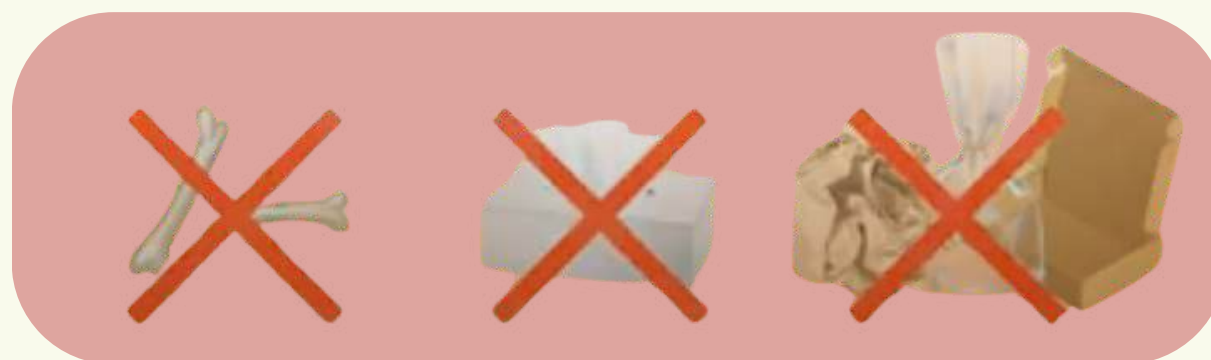
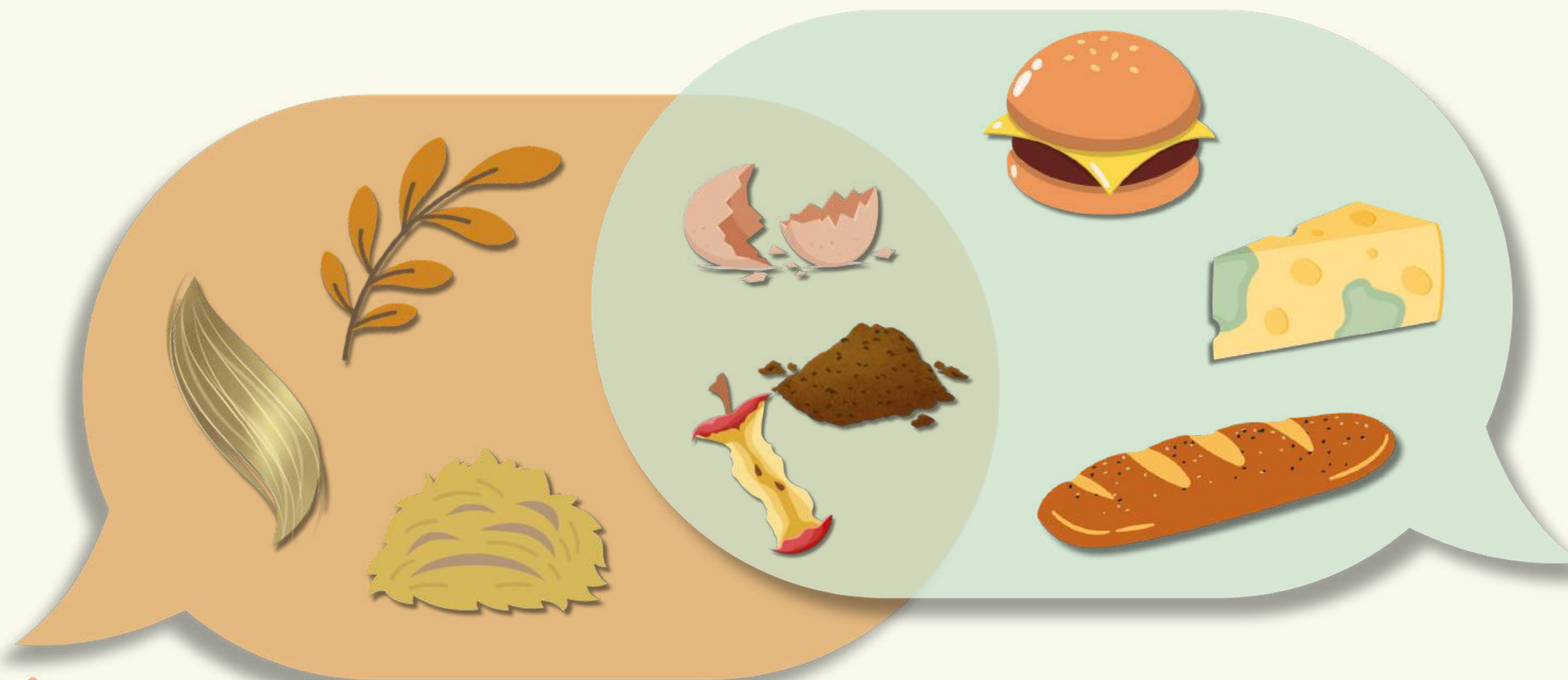

Gyakorlati példák

Komposzt vagy biohulladék gyűjtés?

Útravaló gondolatok

1 | MEGELŐZÉS

2 | RÁSZORULÓK
ÉLELMEZÉSE

3 | TÁRSÁLLATOK
ÉLELMEZÉSE

4 | IPARI
FELHASZNÁLÁS,
KOMPOSZTÁLÁS

5 | HULLADÉK-
LERAKÁS

A hulladékhierarchia sorba állítja a hulladékok kezelésének lehetséges módjait, a környezeti hasznosság szempontjából.

A legelső lépcsőfok, a megelőzés a legkedvezőbb, és minden következő lépcsőfok egy kicsit rosszabb megoldást testesít meg, mint az előző.

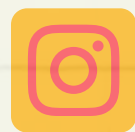

Maradék nélkül
maradeknelkul.hu

Elérhetőségek

[@maradeknelkul](#)

[@maradek_nelkul](#)

[@maradek_nelkul](#)

Honlapok: [nebihoktatas.hu](#) és [maradeknelkul.hu](#)

E-mail: oktatas@nebih.gov.hu; maradeknelkul@nebih.gov.hu

nébih
OKTATÁS

Maradék nélkül
maradeknelkul.hu

Köszönöm a figyelmet!

